

A szegedi képzőművésznek itthon leginkább a közösség hiányzik

Indonéziából a magyar Alföldre

Soros-ösztöndíjasként 1993-ban utazott Indonéziába Balogh László. A Szegeden diplomázó rajz szakos tanár azóta csak néhányszor látogatott haza. Felesége és legnagyobb fia már korábban is járt hazánkban, a három kisebb azonban most először lépett magyar földre.

A szegedi tanárképző főiskolán 1992-ben diplomázott Balogh László. Egy évet tanított Ópusztaszeren, majd elnyerte az Indonéz Köztársaság ösztöndíját. Barátjával, Révai Norberttel ők voltak az első magyar diákok. A szegedi férfi végül Indonéziában maradt: nemcsak az országot, a nyugodt életet, az indonéz konyhát szerette meg, hanem egy ottani lányt is. *Fransisca Triastuti Wahyuningsih*-val tíz éve kötött házasságot. Négy gyermekük indonéz és magyar nevet is visel.

FIZETNI KELL

Indonéziában nem ingyenes az oktatás, illetve az egészségügyi ellátás. Az ikrek születésekor például 1800 dollárt fizettek a kórházban. Ha valakinek megsebesül a keze, egy vizit ár nagyjából két dollárnak felel meg. Balogh László azt mondja: vizitdíj ide, vagy oda, a magyar egészségügyi rendszer biztonságosabb, mint az indonéz. A távol-keleti országban ugyanis, ha valakinek műtetre lenne szüksége, de nincs megtakarított pénze, nagy bajba kerülhet. A gyerekek iskolai beiratásakor pedig egy fizetés harmadát kell kifizetni.

Balogh László népes családja körében. A mama, Fransisca ölében Bíborka, a nagyfiú, Boldizsár, az ikrek: Bálint és Magdolna. Fontolgatják: végleg hazaköltöznek

Fotó: Schmidt Andrea

Danendra Boldizsár 8, Lalita Bíborka 4 esztendő, és ikrek – Mandasanti Magdolna és Nacaputra Bálint – 2 évesek. Baloghék Jáva szigetének középső részén, a

2,5 millió lakosú Yogyakarta egyik elővárosában laktak. A település hasonló Szegedhez: kulturális és egyetemi központ. László kiválóan beszél angolul és

indonéz nyelven, s szinte büszkéséggel szól második hazája fantasztikus építészetéről. A világhörökség részeként számon tartott buddhista Borobudur és

Arjuna – olaj és arany vásznon

hindu Prambanani templomokról könyvet szeretne kiadni.

Az itt és ott keveredik beszélgetésünkben, ahogyan Balogh Lászlóék életében is benne van a kettősség. A festőművész szereti az indonéz konyhát – rizs, csirke és rengeteg zöldség –, yogyakartai barátai pedig a magyar ízekért rajonganak. Szívesen főzött nekik halászlét, brassói aprópecsenyét, pörköltet, sőt: tökfőzeléket is. Balogh László szerint Magyarország és Indonézia között az életvitel tempójában mutatkozik különbség. Ott minden és mindenki nyugodtabb, itthon viszont ideges, kapkodó az élet. Hiányolja a közösséget is: a kertváros, ahol éltek, egy több száz fős kis faluhoz hasonlítható. Az

emberek ismerték egymást, jobban voltak. Ha esküvőt tartottak, azon mindenki részt vett és segített. Havonta egyszer összegyűltek a férfiak, hogy megvitasák a falu viselt dolgait. A családok odafigyeltek a másik gyerekére is, ha a közös játék során eljött az ebédidő, a gyerekek annál a háznál ettek, ahol épp játszottak.

A festőművész nagy álma, hogy a templomokról készülő könyv mellett barátjával, Révai Norberttel kiadják a nagy indiai eposz, a Mahábháratát rövidített változatát. A történeteket Révai Norbert gyűjtötte, aki sokáig élt Kuala Lumpurban, a könyvet pedig Balogh László illusztrálja.

NYEMCSOK ÉVA

MEGYEJÁRÓ

A Délmagyarország és a Délvilág házhoz jön!

Ismérjük meg Csongrád megyét! felkiáltással megkezdjük 52 részesre tervezett sorozatunkat, melynek során szűkebb pátriánk valamennyi községét meglátogatja a Délmagyarország és a Délvilág szerkesztőségi csapata. Egyrészt hogy találkozzunk az ott élő emberekkel, másrészt hogy megmutassuk másoknak is kistérségeink életét, méltatlanul elfeledett, vagy legtöbbször fel sem fedezett értékeit.

Székkutasi randevú

Harmadik állomásához ért megyejáró körutunk, kedden este a székkutasi művelődési házba vártuk helyi olvasóinkat, akik szép számban jelentek meg. A szerencsésebbek értékes ajándékokat nyertek az est végén.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Jó hangulatú estet töltöttünk el kedden megyejáró sorozatunk harmadik állomásán, Székkutason. A művelődési házban rendezett találkozónk nagy számban vettek részt olvasóink. Varga Sándor polgármester rövid köszöntőjét követően Örfi Ferenc főszerkesztő-helyettes mutatta be lapjainkat, felhívta a figyelmet arra, hogy eddig milyen kedvezményekkel, akciókkal és rendezvényekkel kedveskedtünk olvasó-

inknak. Szóba került Szín 5-ös játékunk, a babafotózás, s az olvasóinkkal közösen írt szakácskönyvünk is. *Hocz Pál* nyomda vezető lapjaink nyomdai előállításának rejtelmibe vezette be olvasóinkat. A jelenlévők számtalan jobbitól szándékú észrevétellel, javaslatokkal, kérdéssel bombázták stábunkat. A felvetésekre Bakos András, a Délvilág rovatvezetője és Korom András újságíró is válaszolt. Kiderült, olvasóink elégedettek lapunk küllemével és tartalmával, s elsősorban a helyi hírek iránt érdeklődnek leginkább.

A találkozó végén rendezett játékon az is bebizonyosodott, hogy elejétől a végéig átböngészik lapunkat, hiszen valamennyi kérdésünkre helyes választ adtak, így a szerencsésebbek kisebb-nagyobb nyereményekkel távozhattak.

A szerencsések nyereménnyel távoztak

Fotó: Tésik Attila

A kutasi puszta olyan, mint egy kis Hortobágy

Piroska alapozta meg a falu hírnevét

Hugo Hartungnak köszönhetően az alig háromezer lelket számláló Székkutas a legismertebb magyar település német nyelvterületen. Varga Sándor polgármester szerint a kutasi puszta egy kisebb Hortobágy. A községben egyszerre tervezik a külterületi utak és csatornák, valamint a faluközpont felújítását.

Német nyelvterületen Székkutas a legismertebb magyar falu. Hírnevét a magyaros vendégszeretével alapozta meg az 1920-as években cserediákként itt vendégeskedő, később ismert íróvá lett Hugo Hartungnak köszönhetően. A kutaspusztai élményeit az olvasó elé táró, Gyakran gondolkodok Piroskára című regénye nagy sikert aratott, s a települést az ebből készült világhírű filmek tették igazán ismertté.

Székkutas ma is csöndes, nyugodt település. Nevezetességei közé Varga Sándor polgármester ma is a kutasi puszta természeti értékeit teszi. Szerinte az itt termő gyógyfű, a kamilla egyedülálló, csak erre a tájra jellemző növény az országban.

A település dolgos, szorgos lakói erősen kötődnek őseik paraszti gyökereihez. Gregus Máté mintagazdaságának országos híre volt évtizedekkel ezelőtt, s a Takaros Maczelka családról is legendák élnek még a faluban. A

Falukép. Egyszerre tervezik a külterület, valamint a faluközpont felújítását

Fotó: Tésik Attila

kevesebb mint háromezer lelket számláló települést kettéválasztó 47-es főút egyik oldalán a régi Székkutas, míg a másikon az új-falu található. E településrész az 1950-es évek után kezdett fejlődni.

A község látványai is a főút közelében találhatók. Így például a Piroska-féle szélmalom, amely nem messze áll a vasútállomástól. A főúthoz van közel a Szent Mihály katolikus templom, amit az 1924-ben lebontott orosházi régi templom anyagából emeltek, de itt áll az 1926-ban épült neoromán stílusú református templom, valamint a Hugo Hartung-émlékmúzeum is.

A táj, a puszta különlegessége a községtől hat kilométerre található kakasszéki tó, ahol az 1920-as és 1930-as években élénk fürdőélet volt. Itt 1932-ben gyógyvizes szanatórium épült, ami a mai napig működik.

Székkutas 1950 előtt a Hódmezővásárhely-Kutaspuszta nevet viselte. Ezután változott a község neve Székkutasra, s 1979-ig lakóinak háromnegyede még a környező tanyavilágban élt. A helyi hírességek közé tartozik Nótás Szabó Pál költő.

– Ahogy csökkent a puszta területe, úgy gyarapodott a falu – mondta a polgármester, aki szerint a kutasi puszta amolyan kis Hortobágy, ahol nem is olyan régen még a delibáb látványát is élvezni lehetett. A község első embere elmondta, hogy egyszerre tervezik a külterületi utak és csatornák, valamint a faluközpont felújítását.

KOROM ANDRÁS

A KÖZSÉG MÚLTJA

A székkutasi puszta már a régmúlt időkben is lakott volt, amit a kápolna-dűlői avar temető leletei is bizonyítanak. A Hódmezővásárhely és Orosháza környéki településeket a gyulai várat 1566-ban megostromló török had segédcsapatái tették a földdel egyenlővé. Az élet csak jóval a török kor után indult meg ezeken a területeken, ahol a tanyai életmód vált jellemzővé. Kutaspuszta – melyet Vásárhely a 18. század közepén vásárolt meg a Károlyi gróftól – a 19. században orosházi betelepülőkkel népesedett be, 1950-ben mintafaluként szervezték meg, ekkor települt ide a Herbária üzeme.